

ZİYA GÖKALP
EĞİTİM FAKÜLTESİ

KÜTÜPHANE VE
DOKÜMANTASYON
DAİRE BAŞKANLIĞI

KADIN VE AİLE
ÇALIŞMALARI UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇOCUK EĞİTİMİ
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

BAĞIMLILIK VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ÇALIŞTAYI

7-8 MAYIS 2026

WORKSHOP ON ADDICTION AND COMBATING ADDICTION

7-8 MAY 2026

BAĞIMLILIK VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

Bu rapor, 7-8 Mayıs 2026 tarihlerinde Dicle Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen "Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele Çalıştayı" oturumlarından elde edilen görüş ve çözüm önerilerini sunmaktadır. Çalıştayın ilk günündeki oturumlar, Dicle Üniversitesi 15 Temmuz Kültür ve Kongre Merkezinde, ikinci günündeki kapanış oturumu ise Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilmiştir. Rapor, madde, alkol, sigara, teknoloji ve kumar bağımlılıklarını detaylandırdıktan sonra bağımlılığın önlenmesinde eğitim ve kütüphaneler ile dinin nasıl bir rol üstlendiği ya da üstlenebileceğini ele almaktadır. kurumsal mücadele yöntemlerini analiz etmektedir.

1. Madde Bağımlılığı

Mevcut Durum: Çalıştayda madde bağımlılığına başlama yaşının ilkökul seviyesine, yani 8-10 yaş grubuna kadar gerilediği belirtilmiştir. Özellikle Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) tanısı olan çocukların %50 oranında madde kullanımına daha eğilimli olduğu vurgulanmıştır. Sosyal hizmetlerin mahalle bazlı müdahalelerinde, özellikle Suriçi gibi dezavantajlı bölgelerde kurumsal kopukluklar yaşandığı tespit edilmiştir.

Nedenler: Erken yaş deneyimleri, aile içi iletişim eksikliği ve okul çevresindeki erişim kolaylığı temel nedenler olarak sunulmuştur. Ayrıca, bağımlı çocukların eğitim sisteminden hızla kopması, onları dış dünyadaki risklere karşı savunmasız bırakmaktadır.

Riskler ve Engeller: En büyük engellerden biri damgalanma korkusudur. Aileler, çocuklarının E-Nabız sistemine "madde bağımlısı" olarak kaydedilmesinin ileride askerlik veya polislik gibi mesleki kariyerlerini engelleyeceği endişesiyle tedaviden kaçınmaktadır. Ayrıca, çocuk cezaevlerindeki (PlayStation, iyi yemek imkanları gibi) "konforlu" ortamın caydırıcılığı azalttığı dile getirilmiştir. Okul çevrelerindeki madde satışına yönelik mesafe sınırlarının saha gerçekliğinde yetersiz kaldığı görülmüştür.

Çözüm Önerileri:

- E-Nabız kayıtlarının aileleri korkutmayacak şekilde belirli bir süre sonra silinmesi veya farklı kodlanması önerilmiştir.
- Okula devamlılığın en güçlü sosyal kalkan olarak kullanılması ve öğretmenlerin DEHB/bağımlılık belirtileri konusunda profesyonel eğitim alması planlanmalıdır.

- Mesafe sınırlarının 500 metreye çıkarılması ve çocuk cezaevlerinde disiplin odaklı bir yapının kurulması savunulmuştur.
- Emniyet, MEB ve Aile Sosyal Politikalar birimlerinin saha verilerini ortaklaştırarak risk altındaki çocukları önceden tespit eden bir takip sistemi kurması kararlaştırılmıştır.

2. Alkol Bağımlılığı

Mevcut Durum: Diyarbakır ili ölçeğinde riskli kullanımın en çok 20-22 yaş grubunda yoğunlaştığı ifade edilmiştir. Bağımlılık desteği olarak belediye bünyesinde psikolog ve sosyologlar görev yapsa da mücadele hizmetlerinden yeterince verim alınamadığı dile getirilmiştir.

Nedenler: Katılımcı görüşlerine göre alkole başlama nedenleri arasında merak, yaşa bağlı stres, gelişimsel nedenler, kendini ispatlama isteği, hayır diyememe ve gruba ait olma ihtiyacı ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, son zamanlarda rap türü müziklerde ve sosyal medya içeriklerinde alkol kullanımını özendiren sözlerin yer alması tetikleyici bir unsur olarak görülmektedir. Göç ve ekonomik koşullar gibi uyuma bağlı nedenler de süreci etkilemektedir.

Riskler ve Engeller: Çalıştayın alkol bağımlılığı ile ilgili oturumunda özellikle taşrada ailelerin etiketlenerek ayıplanacağı (damgalanma) ve çocuğun ileride istihdam sorunu yaşayacağı fikrinin tedaviye başvurmayı engellediği konuşulmuştur. Bu konuşmalara göre, okullarda rehber öğretmen sayısının yetersizliği, ekonomik yetersizlikler, tedavi merkezlerinin uzaklığı ve eşlik eden depresyon/anksiyete gibi ruh sağlığı sorunları alkol tedavisini zorlaştırmakta ya da bu tedaviye başlamayı engellemektedir. Aile yapısında muhafazakar tutum koruyucuyken, aşırı baskıcı ve travmaya neden olacak şekilde şiddet içeren ortamlar alkol kullanımı kolaylaştırmaktadır.

Çözüm Önerileri:

- Alkolün bir "irade zayıflığı" değil, biyolojik ve sosyal boyutları olan bir sağlık sorunu olduğu algısı yerleştirilmelidir.
- Tekel bayileri için daha az özendirici isimler kullanılmalı ve çocuk kitapları denetlenmelidir.
- Okulların yaptıkları yönlendirmeleri sonradan takip etme yetkisine sahip olması ve okul çevrelerinde alkol satış noktalarına izin verilmemesi gerekmektedir.

- Kişilerin yalnız olmadıklarını hissetmeleri için grup terapileri ve iyileşmiş bireylerin deneyim paylaşımlarından faydalanılmalıdır.
- Alkol bağımlılığını önlemeye dönük eğitim programları geliştirilmelidir.
- Okul ve aile hekimleri, alkol bağımlılarını belirlemeye dönük düzenli tarama ve gözlem çalışmaları yürütülmelidir. Okul risk haritaları çıkarılmalıdır.

3. Sigara Bağımlılığı

Mevcut Durum: Bölgede sigaraya başlama yaşının 13-14 civarında olduğu ancak 5-6 yaşa kadar inebildiği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bunun dışında sigaranın, diğer bağımlılıklara kapı açan bir unsur olduğu dile getirilmiştir. Mevcut denetimlerin yeterince güçlü olmadığı ve saha faaliyetlerinin istenen düzeyde olmadığı ifade edilmiştir. Sağlık Bakanlığı'nın (özellikle Alo 171) gayretli çalışmaları, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bağımlılık konusundaki duruşu ve yönlendirmeleri, 1996'dan beri tütün kanunu, dumansız hava sahası uygulamaları, Valilik bünyesinde 3 ayda bir toplanan bağımlılık kurulu, Yeşilay formatör eğitimleri, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı, Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı ve Diyanet'in hutbe ve manevi destek çalışmaları ise bu konudaki olumlu mevcut durumu yansıtmaktadır.

Nedenler: Çalıştay katılımcılarına göre merak, akran baskısı ve imaj (yetişkin bir birey gibi görünme) çalışmaları, sigara bağımlılığının temel güdüleyicileridir. Rol modellerin (öğretmen, yönetici, ebeveyn, dizilerdeki güçlü karakterler) sigara kullanması yine sigara kullanımını teşvik etmektedir. Sigara, ne yazık ki stresle baş etme yöntemi olarak görülmekte ve sigaranın "sakinleştirdiğine ve zayıflattığına" dair doğru bilinen yanlışlar sigara bağımlılığında etkili olmaktadır.

Riskler ve Engeller: Çalıştayda yer alan konuşmacılara göre kültürel ve sportif alanların yeterince olmadığı dolayısıyla sigara gibi bir dopamin kaynağına alternatif bulunmayan bölgeler, sigara bağımlılığı açısından risk taşımaktadır. Kaçak sigara ve tek tek satılan sigaralara erişimin çok kolay olması ve bu tip konularda denetimsel zaafiyetler büyük bir risk oluşturmaktadır. Elektronik sigaranın normalleştirilip çocuklara bu şekilde yansıtılması ve taksilerin gece saatlerinde madde teminine aracı olabilmesi ciddi engellerdir. Aile katılımının yetersizliği ve rehberlik servislerine başvurunun azlığı önleyici çalışmaların etkisini düşürmektedir.

Çözüm Önerileri

- Belirli bir tarihten sonra doğanlara satışın tamamen yasaklanması ve içerikteki zararlı maddelerin denetlenerek azaltılması savunulmuştur.
- Aileler "sen dili" yerine "ben dili" kullanmalı ve bu konuda eğitim almalı; okullarda yaşam becerileri oyunlaştırılarak anlatılmalıdır.
- Öğretim programlarına bağımlılık farkındalığı, sağlıklı yaşam ve ruh sağlığı dersleri eklenmeli, her okula bağımlılık konusunda bilgi birikimine sahip uzman bir rehber öğretmen atanmalıdır.
- Tane sigara satışı yasaklanmalı, tütün içerikleri nikotinin azaltılması vb. yollarla düzenlenmelidir.
- Dumansız kamusal alanlar (parklar, hastaneler, emniyet vb.) oluşturulmalıdır.
- Tek görevi bağımlılıkla mücadele eden bir kurum oluşturulmalıdır. ALO 171 daha iyi tanıtılmalıdır.
- Cezalar caydırıcı olmalı ve anında tahsil edilmelidir.
- Yerine koyma ve 21 gün davranış değişikliği gibi stratejilerden faydalanılmalıdır.

4. Teknoloji Bağımlılığı

Mevcut Durum: Katılımcılar, özellikle 11-15 yaş grubunda teknoloji ve sosyal medya (YouTube, Instagram, TikTok) kullanımının kontrolsüzce arttığını gözlemlemiştir. Çalıştay oturumunda teknolojinin tamamen yasaklanmasının mümkün olmadığı, asıl meselenin "bilinçli ve işlevsel kullanım" olduğu vurgulanmıştır.

Nedenler: Konuşmacılara göre çocukların eğlence ve aidiyet, ihtiyaçlarını büyük ölçüde dijital içeriklerle karşılamaya çalışması, bu içerikler sayesinde iletişim ve karar alma becerilerini tatbik etmesi ve boş zamanlarını değerlendirecek sosyal/sportif alanların yetersizliği teknolojiyi bir "kaçış//fırsat alanı" haline getirmektedir. Ayrıca, ailelerin yanlış rol model olması teknoloji bağımlılığını desteklemektedir.

Riskler ve Engeller: Oturum boyunca ortaya çıkan görüşlere göre kontrol kaybı; biyolojik ritmin bozulmasına, uyku problemlerine, dikkat dağınıklığına ve akademik başarının düşmesine yol açmaktadır. Sosyal medya algoritmalarının kullanıcıyı ekranda tutma stratejileri ve yapay

zekânın düşünme süreçlerine ket vurma ihtimali teknoloji bağımlılığıyla ilgili olarak en çok ön plana çıkan sorunlardır. Teknolojiden uzaklaşıp yönelebilecek sosyal, sportif ve kültürel alanların bulunmaması da teknoloji bağımlılığı için bir risk teşkil etmektedir.

Çözüm Önerileri:

- Konuşmacılar tarafından aile içi iletişimi güçlendirmek için belirli zamanlarda herkesin telefonunu atarak teknolojiden uzaklaşabilecekleri "telefon sepeti" gibi yöntemlerin kullanılması önerilmiştir.
- Katılımcılara göre çocukların algoritmalar ve yapay zekâ riskleri konusunda bilinçlendirilecekleri dijital okuryazarlık eğitimleri verilmelidir..
- Mahalle bazlı spor faaliyetleri, kamplar ve sosyal kulüpler aktif hale getirilerek çocukların teknolojiye yönelen enerjilerini boşaltmaları sağlanmalıdır.
- Okul öncesinden liseye kadar yaşa uygun farkındalık programları ve bilişsel davranışçı terapi yöntemleri uygulanmalıdır.
- "Teknoloji bağımlılığı" dışında "problemlili internet kullanımı" davranışı da göz ardı edilmemelidir.

5. Kumar Bağımlılığı

Mevcut Durum: Katılımcılara göre kumar bağımlılığı, geleneksel sınırlarını aşarak video oyunları içindeki "ganimet kutuları" (loot box) gibi yöntemlerle hibrit bir yapıya bürünmüştür. Bu durum, çocukların, fark edilmeden küçük yaşta kumar oynamaya sevk eden ortamlarda vakit geçirdiği anlamına gelmektedir.

Nedenler: Oturum boyunca kumar bağımlılığının temel nedenlerine ilişkin olarak kısa yoldan para kazanma isteği, doyumsuzluk, dürtüsellik ve aidiyet hissi gibi faktörler sıralanmıştır. Ailelerin ekranı bir "bakıcı" gibi kullanması ve çocukla ortak sosyal aktivitelerin eksikliği bireyi sanal kumar dünyasına itmektedir.

Riskler ve Engeller: Damgalanma kaygısı, kumar bağımlılarının sorunlarını gizlemelerine ve yardımdan kaçınmalarına neden olan en büyük sosyal engellerden biridir. DEHB'li bireylerdeki dürtü kontrolü zayıflığı biyolojik bir risk oluştururken, şans oyunlarının "talih oyunu" gibi pozitif kavramlarla pazarlanması risk algısını düşürmektedir. Profesyonel ekiplerin "hoş geldin bonusu" gibi taktiklerle bağımlılık döngüsünü beslemesi de büyük bir tehdittir. İhmal ve istismarın söz konusu olduğu aileler, olumsuz ebeveyn tutumları veya kaybedilen sosyal bağlar,

kumar bağımlılığı riskini arttırmaktadır. Yanlış rol modeller, olumsuz akran ilişkileri ve medya okuryazarı olmamak da bu açıdan istenmeyen durumlara neden olabilmektedir.

Çözüm Önerileri

- Platformlara, harcama ve süre verilerini analiz ederek riskli davranışları tespit eden ve otomatik kısıtlama getiren sistemler zorunlu tutulmalıdır.
- Kumar ve bahis reklamlarının dijital mecralarda ve spor müsabakalarında tamamen engellenmesi gerekmektedir.
- Kamu, üniversite ve teknoloji şirketleri arasında hızlı yönlendirme sağlayan bir koordinasyon merkezi kurulmalı, ulusal eylem planı hazırlanmalıdır.
- Çocukların dopamin ihtiyacını sağlıklı yollardan (spor, sanat) karşılamaları sağlanmalıdır.
- Kumar bağımlılığı sorunu sadece tıbbi değil; sosyal, psikolojik, ekonomik ve hukuki boyutlarıyla disiplinler arası ele alınmalıdır.
- Sürekli yalan söyleme, izole yaşam tarzı, ani öfke halleri vb. erken uyarı sinyalleri olarak algılanmalıdır.
- Suçlayıcı dilden onarıcı dile geçiş yapılmalıdır.
- Kumar bağımlılığına ilişkin kamu spotları izletilmelidir.
- Örtülü kumar reklamlarıyla mücadele (erişimi kısıtlama vb.) edilmelidir.

6. Bağımlılık ve Eğitim-Kütüphane

Katılımcılar tarafından kütüphanelerin sadece kitap alanı değil, bağımlılık söz konusu olduğunda iyileştirici işlevleri olan, yargılamayan ancak kapsayan "güvenli bir üçüncü mekân" ve "sığınak" olarak rol oynaması gerektiği tartışılmıştır. Ancak mevcut kütüphanelerin sınav odaklı ders çalışma algısıyla sınırlandığı ifade edilmiştir.

Okullarda kütüphane, müzik ve resim odalarının sınıfa dönüştürülmesi ve oyun alanlarının yetersizliği önleyici çalışmaları engellemektedir. Ayrıca, bağımlı bireylerin yargılanma korkusuyla kütüphanelerden uzak durması bir risk olarak tanımlanmıştır.

Çalıştayın bu oturumuna katılan bireylere göre kütüphaneler; müzik/resim atölyelerini içeren, "temiz internet kafe" ve "kitap-kafe" modelleriyle hibrit alanlara dönüştürülmelidir. Buralarda dijital okuryazarlık, eğitimleri, teknoloji atölyeleri ve robotik-kodlama gibi çeşitli bağımlılık türleri açısından faydalı olabilecek etkinliklere yer verilmelidir. Oyun/atölye alanları, kitap-kafe modeli gibi hibrit kullanımlar denenmelidir.

Büyük kütüphanelerde rehber öğretmenler ve meslek danışmanları görev yapmalıdır. Buralarda çay-kahve imkanları gibi sosyal olanaklar sunulmalıdır. Bağımlılıkla mücadele içerikleri okul öncesinden başlayarak Biyoloji (nörobiyoloji), Sosyal Bilgiler (toplumsal etki) ve Psikoloji derslerine entegre edilmelidir. Ödünç verme sisteminin sorumluluk kazandırması ve düzenli okuma alışkanlığının bağımlılık riskini azaltması desteklenmelidir. Kütüphaneler, ailelere yönelik de bağımlılık konusunda bilinçlendirici kaynak ve eğitimlere yer vermelidir.

7. Bağımlılık ve Din

Oturumda mevcut durum açısından vurgulanan temel hususlardan biri, bağımlılık konusundaki kuşaklar arası bakış açısı farklılığıdır. Eskiden “günah” olarak görülen bağımlılık meselesi artık ne yazık ki bir “varoluşsal gösterge” şeklinde yorumlanmaktadır. Katılımcılar, bağımlılığın dini çevrelerde hala büyük oranda bir "irade zayıflığı" veya "günah/ahlaki çöküş" olarak görüldüğünü söylemişlerdir. Bu algı, onlara göre, bağımlı bireylerin dini mekanlardan dışlanmış hissederek uzaklaşmasına neden olmaktadır.

Din görevlilerinin bağımlılığı bir "beyin hastalığı" olarak tanıma konusundaki donanımlarının düşük olması, sadece dua ile iyileşme beklentisi gibi yanlış yönlendirmelere yol açmaktadır. Ailelerin manevi etkisinin azalması da bağımlılık için uygun ortamlar oluşturmaktadır.

Damgalanma ve yargılanma korkusu, mahremiyet ihlali endişesi ya da nasihat bombardımanına tutulma, bağımlıların dini kurumlara başvurusunun önündeki temel engellerden biridir. Din görevlilerinin sadece resmi ibadetle sınırlı kalması ve gençlerle yeterince hemhal olmaması, kurumsal bir eksiklik olarak dile getirilmiştir.

Din kurumunun bağımlılık çerçevesinde işe nasıl koşulabileceği hususunda oturumda yer alan bireyler bazı önerilerde bulunmuşlardır. Buna göre "Günah" yerine "zararlı davranış", "tövbe" yerine "davranış değişikliği" ve "bağımlı" yerine "bağımlılık sarmalındaki kardeşimiz" gibi kucaklayıcı bir dil kullanılmalıdır. İbadethaneler bünyesinde kişilerin ifşa edilmeyeceği "danışma odaları" oluşturulmalı ve uzman eşliğinde "manevi paylaşım saatleri"

düzenlenmelidir. Din görevlileri bağımlılık psikolojisi konusunda sertifikalı eğitim almalı; kriz anlarında kişiyi sakinleştirip tıbbi birimlere yönlendirecek bir "köprü" görevi görmelidir. Sağlık Bakanlığı ile Diyanet arasında resmi bir "Dijital Takip ve Sevk Sistemi" kurulmalıdır. Din görevlileri, koşulsuz kabul ilkesini benimsemeli; psikolojik ilk yardım ve mahremiyet etiği konularında eğitilmelidir. Din görevlisi müdahalesi sadece manevi telkin, sakinleştirme ve yönlendirme ile sınırlı kalmalıdır. Bilimin sunduğu tedavi yöntemleri, inancın bir gereği (şifa aramak) olarak vurgulanmalıdır. Camiler, sosyal merkezlere dönüştürülmelidir. Çocukların camiiye gitmesi için pekiştireçlerden faydalanılmalıdır. Camiilerde bağımlılık etkinliklerine katılan din görevlileri için ek ücretler verilmelidir.

SONUÇ

7-8 Mayıs 2026 tarihlerinde Dicle Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen "Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele Çalıştayında" elde edilen en temel sonuç sigara bağımlılığı gibi alanlarda bazı umut verici çalışmalar olsa da bağımlılıkla ilgili tüm alanlarda hala aşılması gereken uzun bir yolun bulunduğuudur. Çünkü bağımlılık, artık karşımıza hem gerçek hem de sanal ortamlarda hibrit bir yapıyla çıkmaktadır. Bu yapı daha katmanlı ve daha girift bir şekle bürünmektedir. Dolayısıyla bu sorunun çözümü için;

1. Bağımlılık, kurumlar (aile, din, hukuk, eğitim vb.) ve kuruluşlararası (emniyet, hastane, camii, okul vb.) bir işbirliği ile çözülmeye çalışılmalıdır.
2. Bağımlılık, disiplinlerarası (sosyal bilimler, fen bilimleri vb.) bir mesele haline getirilmelidir.
3. Bağımlılık sadece bireyle ilgili iradi bir mesele olmanın da ötesinde bütüncül (psikolojik, sosyolojik, ekonomik, teknolojik vb. nedenleriyle ele alınan) bir mesele olarak görülmelidir.

AKÜ Evrak Tarih

ZİYA GÖKALP
EĞİTİM FAKÜLTESİ

KÜTÜPHANE VE
DOKÜMANTASYON
DAİRE BAŞKANLIĞI

KADIN VE AİLE
ÇALIŞMALARI UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇOCUK EĞİTİMİ
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

BAĞIMLILIK VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ÇALIŞTAYI 7-8 MAYIS 2026

WORKSHOP ON ADDICTION AND COMBATING ADDICTION
7-8 MAY 2026

ÇALIŞTAY SUNUM PROGRAMI
PRESENTAION PROGRAM

7-8 MAYIS 2026
DİYARBAKIR

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5381&eD=BSMN6023VF&eS=485474>

BAĞIMLILIK VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ÇALIŞTAYI
7-8 MAYIS 2026

WORKSHOP ON ADDICTION AND COMBATING ADDICTION
7-8 MAY 2026

ÇALIŞTAY SUNUM PROGRAMI
PRESENTATION PROGRAM

7-8 MAYIS 2026-DİYARBAKIR

Düzenleyen Birimler/ Organizing Units

Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi

Dicle Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Dicle Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Dicle Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

Dicle Üniversitesi Bağımlılık Merkezi (UYGAR)

İş Birliği Yapan Kurumlar/ Collaborating Institutions

Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi

Diyarbakır Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü

Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü

Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Diyarbakır İl Müftülüğü

Diyarbakır Sur Kaymakamlığı

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası

Diyarbakır Yeşilay Derneği

Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği

Diyarbakır Bil Koleji

Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü

Düzenleme Kurulu Başkanı/ Workshop Organizing Committee Chair

Prof. Dr. Şengül Kocaman

Düzenleme Kurulu/ Workshop Organization Committee

Prof. Dr. Abdulkadir MASKAN

Prof. Dr. Abdullah ATLI

Prof. Dr. Behçet ORAL

Prof. Dr. Cemal AKÜZÜM

Prof. Dr. Davud IŞIKDOĞAN

Prof. Dr. Fatih YILMAZ

Prof. Dr. Mehmet DOĞRU

Prof. Dr. Selahattin GÖNEN

Prof. Dr. Veysel GÜRHAN

Doç. Dr. Elçin AYYAZ

Doç. Dr. Eşref NAS

Doç. Dr. Hanifi ŞEKERCİ

Doç. Dr. Işın SEVER

Doç. Dr. İsmail KINAY

Doç. Dr. Ferat YILMAZ

Doç. Dr. Ferit KARAKOYUN

Doç. Dr. Mehmet Serkan ŞAHİN

Doç. Dr. Melehat GEZER

Doç. Dr. Özcan EKİCİ

Doç. Dr. Özkan CİĞA

Doç. Dr. Özlem TOLAN

Doç. Dr. Sedef SÜER

Doç. Dr. Taha YAZAR

Doç. Dr. Zakir ELÇİÇEK

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kasım SEZGİN
 Dr. Öğr. Üyesi Abdusselam ERTEKİN
 Dr. Öğr. Üyesi Ebru BOĞA BARAN
 Dr. Öğr. Üyesi İsmet KAYA
 Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DEMİRKOL
 Dr. Öğr. Üyesi Mehtap EFE
 Dr. Öğr. Üyesi. Münire Meral YAĞCI TURAN.
 Dr. Öğr. Üyesi Nurullah AYKAÇ
 Dr. Öğr. Üyesi M.Remzi YARDIMCI
 Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARDIÇ
 Dr. Öğr. Üyesi Ülkü ÜLKER
 Öğr.Gör. Dr. Uğur YİĞİZ
 Öğr. Gör. Mahmut ALTUNHAN
 Öğr.Gör.Esra KUZ
 Öğr. Gör. Eyyup Serkan HAKERİ
 Arş.Gör. Aladdin AL
 Arş.Gör. Faruk ASMA
 Arş.Gör. Muhammet CANSIZ
 Arş.Gör. Sema ÇELEBİ
 Arş.Gör. Servet ATAÇ
 Arş.Gör. Yunus AVCI
 Yahya ÖGER

Sekretarya/ Secretariat

Dr. Öğr. Üyesi Davut ADLIĞ
 Dr.Öğr.Üyesi Malik Uğur DADAK
 Öğr. Gör.Dr. Yalçın DOĞAN
 Arş. Gör. Özgür KELEŞ

Bilim Kurulu/ Science Board

Prof. Dr. Abdulkadir MASKAN, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Abdullah ATLI Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Abidin DAĞLI, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Ahmet ÇOBAN, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Bahadır KÖKSALAN, İnönü Üniversitesi
 Prof. Dr. Bayram TAY, Ah iEvrar Üniversitesi
 Prof. Dr. Bülent AKSOY, Gazi Üniversitesi
 Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi
 Prof. Dr. Fırat Kıyas BİREL, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Hasan AYDEMİR, İnönü Üniversitesi
 Prof. Dr. Halil TOKCAN, Gazi Üniversitesi
 Prof. Dr. İbrahim Fevzi ŞAHİN, Atatürk Üniversitesi
 Prof. Dr. İlhami BULUT, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Mustafa İLHAN, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ, Dicle Üniversitesi
 Prof. Dr. Tuncay DİLCİ, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
 Prof. Dr. Vedat Veli ÇAY, Dicle Üniversitesi
 Doç. Dr. Bülent BAŞARAN, Dicle Üniversitesi
 Doç. Dr. Cem UYSAL, Dicle Üniversitesi
 Doç. Dr. Emine KARASU AVCI, Kastamonu Üniversitesi
 Doç. Dr. Danyal TEKDAL, İnönü Üniversitesi
 Doç. Dr. Ülkü ULUKAYA ÖTELEŞ, Muş Alparslan Üniversitesi
 Doç. Dr. Şule EGÜZ, İnönü Üniversitesi

7 Mayıs 2026 15 Temmuz Kültür ve Kongre Merkezi D-Salonu		
AÇILIŞ KONFERANSI OPENING REMARKS		
1	Prof. Dr. Şengül KOCAMAN	Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı
2	Yahya ÖGER	Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Başkanı
3	Prof. Dr. Kamuran ERONAT	Dicle Üniversitesi Rektörü
4	Murat ZORLUOĞLU	Diyarbakır Valisi (Tensip Buyururlarsa)
Tarih: 7 Mayıs 2026 Perşembe Saat: 10:00		

7 Mayıs 2026 15 Temmuz Kültür ve Kongre Merkezi D-Salonu		
AÇIŞ KONUSMALARI OPENING LECTURE		
1	Doç. Dr. Yakup Arslan	Tütün Bağımlılığı
2	Öğr.Gör. Ercan Erinç	Kumar Bağımlılığı
Oturum Başkanı: Prof.Dr. Abdullah ATLI		
Tarih: 7 Mayıs 2026 Perşembe Saat: 11:00		

Oturumlar/ Sessions

07 Mayıs 2026

Çalıştay Odası-1		Madde Bağımlılığı
Oturum Başkanı/Moderatör:	Prof. Dr. Veyssel GÜRHAN	
Raportörler	Arş.Gör. Muhammet CANSIZ/ Genç Yeşilay Kulübü	
Katılımcılar	Doç. Dr. Elçin AYAZ Doç. Dr. Işın SEVER Dr. Öğr. Üyesi İsmet KAYA Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Sosyal Çalışmacı Abdurrahman AKGÜL Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi –Psikolog M. Goran KORKMAZ Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi- Sosyal Hiz. Dair. Baş. Ömer SAMAN Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi - Denetimli Serbestlik Müdürü Sinan YAŞAR Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi – Başkomiser Oğuz DEMİR Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Bağlar Bilim Anaokulu Şafîa ERBİL Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – Müezzin Kayyım Ömer Murat AYDEMİR Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Temsilcisi – Yönetim Kur. Baş. Yrd. Erdal AVŞAR Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi - Sosyal Hiz. Uzmanı Elif Cemre İZGİ Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- İbrahim BAYTEKİN Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Sabahat COŞKUN Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi -Yahya ÖGER	
Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi		
Çalıştay Odası-2		Sigara Bağımlılığı
Oturum Başkanı/Moderatör:	Prof. Dr. Cemal AKÜZÜM	
Raportörler	Arş.Gör. Sema ÇELEBİ/ Genç Yeşilay Kulübü	
Katılımcılar	Prof.Dr. Mehmet DOĞRU Doç.Dr. Özcan EKİCİ Doç. Dr. Yakup Arslan Dr.Öğr.Üyesi Mehmet DEMİRKOL Dr.Öğr.Üyesi Mehtap EFE Öğr.Gör. Mahmut ALTUNHAN Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Öğretmen Eta PEKTAŞ Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi- Sosyal Hiz. Uzmanı M. Lokman AMAÇ Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi - Kurum Müdür Yrd. M. Şerif ÇİÇEK Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi – Polis Memuru Kübra ERDOĞAN Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Silvan Rehb.ve Arş.Merkezi Zeynep ŞAŞIOĞLU Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – Müezzin Kayyım Mehmet Nimet ŞAHİN Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi – Klinik Psikolog Pınar ŞANSEÇER Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Yenisehir Beled. Sosyolog Yasemin ENSARİ Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Sumeyye Şimşek	
Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi		
Çalıştay Odası-3		Alkol Bağımlılığı
Oturum Başkanı/Moderatör:	Prof. Dr. Behçet ORAL	
Raportörler	Arş.Gör.Servet ATAÇ/ Genç Yeşilay Kulübü	
Katılımcılar	Doç.Dr. Hanifi ŞEKERCİ Doç.Dr. Melehat GEZER Dr.Öğr.Üyesi Nurullah AYKAÇ Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi - Sosyolog B. Fırat ESMEER Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi – Sosyal Hiz. Uzmanı İrfan EKİNCİ Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi - Polis Memuru Turgut ATEŞ Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Yenisehir 100. Yıl İlkokulu Mustafa AYDOĞAN Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – İmam Hatip Mustafa DENİZ Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi – Yönetim Kur. Üyesi Avukat Nubahar BAKIR Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Ferit TANRIVERDİ	
Soru cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi		

OTURUM-1

13.00
-
14.45

OTURUM-2	15.00 - 16.45	Kütüphane Konferans Salonu Oturum Başkanı/Moderatör: Raporörler	Bağımlılıkla Mücadelede Eğitim ve Kütüphane
			Prof. Dr. Selahattin GÖNEN
			Arş.Gör. Aladdin AL/Genç Yeşilay Kulübü
		Katılımcılar	Prof. Dr. Abdulkadir MASKAN Dr.Öğr.Üyesi Ebru Boğa Baran Dr.Öğr.Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN Öğr. Gör Dr..Uğur YİĞİZ Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Psikolog Kübra ŞİMŞEK Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi- Sosyal Hiz. Uzmanı B. Kübra AYYILDIZ Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi- Şube Müd.Nihal Bozhan ÖZBEK Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi
			Dicle Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Temsilcisi – Öğr.Gör. Songül Avcı Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Bağlar Rehb. ve Arş. Merkezi Halil GÖZETEN Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – Eğitim Uzmanı İsmet ŞAHİN Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Temsilcisi – Yönetim Kur. Üyesi Faruk KORKMAZ Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi – Yönetim.Kur. Üyesi Abdullatif TUNCAY Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi – Betül İLİK
			Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi
		İkram Arası: 13.45 – 14.00 (15 dk.)	
		Çalıştay Odası-1	Kumar Bağımlılığı
		Oturum Başkanı/Moderatör:	Doç. Dr. Özlem TOLAN
		Raporörler	Arş.Gör. Yunus AVCI/Genç Yeşilay Kulübü
OTURUM-2	15.00 - 16.45	Katılımcılar	Doç.Dr. Eşref NAS Doç.Dr. İsmail KINAY Doç.Dr. Sedef SÜER BAYTAK Öğr.Gör. Ercan ERİNÇ Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Psikolog Bedrettin SÜLEYMANOĞLU Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi- Psikolog Murat BURTAKUÇIN Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi – Kurum Şefi Murat SIRIMSI Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi - Başkomiser Oğuz DEMİR Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Bağlar Beyaz Tebeşir İlkokulu Rabia KORHAN Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – Müezzin KAYYIM Özkan UNAT Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi - Sosyal Hiz. Uzmanı Sabri MALÇOK Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi - Aile ve Sos. Hiz. Müdürlüğü Selahattin UYANIK Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi – Uzman Psikolog Sadık SUN
			Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi
		Çalıştay Odası-2	Teknoloji Bağımlılığı
		Oturum Başkanı/Moderatör:	Prof. Dr. Fatih YILMAZ
		Raporörler	Arş. Gör. M.Özgür KELEŞ/Genç Yeşilay Kulübü
		Katılımcılar	Doç.Dr. Ferat YILMAZ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kasım SEZGİN Dr.Öğr.Üyesi M.Remzi YARDIMCI Dr.Öğr.Üyesi Tuncay ARDIÇ Dr.Öğr.Üyesi Ülkü ÜLKER Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Sosyolog Baver Fırat ESMER Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi – Psikolog Uğur Çagan ALAKUŞTEKİN Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi - Polis Memuru Kübra ERDOĞAN Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Yenişehir Seza Karakoç Anad. Lis. M. Serhat BAYRAM Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi - Sosyal Hiz. Uzmanı Gülcan DAĞDELEN NARİN Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi - Psikolog Şeyhmus ÜSTÜNDAĞ Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Uzman Psikolog Vejdin ÇELİK
			Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi

		Çalıştay Odası-3	Bağımlılık ve Din
		Oturum Başkanı/Moderatör:	Prof.Dr. Davut IŞIKDOĞAN
		Raportörler	Arş.Gör. Faruk ASMA/Genç Yeşilay Kulübü
		Katılımcılar	Doç.Dr.Özkan CİĞA Doç.Dr. Zakir ELÇİÇEK Dr.Öğr.Üyesi Abdusselam ERTEKİN Dr.Öğr.Üyesi Davut ADLIĞ Dicle Üniversitesi Genç Yeşilay Kulübü Temsilcisi Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi – Sosyolog Sermin ATEŞ Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Temsilcisi Psikolojik Dan. ve Rehb. Uzmanı Muhsin SÖYLER Diyarbakır Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Temsilcisi Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Temsilcisi - Polis Memuru Turgut ATEŞ Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi – Bağlar Rehb. ve Arş. Merkezi Doğan DURMAN Diyarbakır İl Müftülüğü Temsilcisi – İmam Hatip Vedat ORAK Diyarbakır Yeşilay Derneği Temsilcisi – Dicle Üniv. Genç Yeşilay Baş. Sila SEYHAN Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi- Hak ve Kardeşlik İl Baş.Yasin YILDIZ Diyarbakır Yeşil Yıldız Derneği Temsilcisi –Zahide BATGI
			Soru-cevap, Tartışma ve Katılım Belgesi Takdimi
		İkram Arası: 15.45 – 16.00 (15 dk.) Kapanış: 17.00,	
Kapanış Oturumu/ Closing Session Ziya Gökalap Eğitim Fakültesi Konferans Salonu 8 Mayıs 2026 Saat: 10:00			
Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç			